

Kette je bil ob Cankarju, Murnu in Župančiču eden od štirih stebrov slovenske moderne.

Njegova pesem še dandanes vznemirja in osvaja s svojo prvinsko dvojnostjo: na eni strani zlahtna zamišljenost, na drugi vedrina in radoživost. Bil je pesnik ljubezni do življenja in človeške pokončnosti; vedno znova preseneča njegovo pogumno in vedro prenašanje vseh življenjskih nesreč.

Po njegovi smrti je Ivan Cankar zapisal: »*Le malo ljudi se zaveda, da je bil mladenič največji talent, ki smo ga imeli po Prešernu.*«

Povzeto po g. Silvu Faturju

Na trgu

Noč trudna
molči,
nezamudna
beži
čez mestni trg luna sanjava.
Vse v mraku
mirno,
na vodnjaku
samó
tih vetrč z vodoj poigrava.

Vodice
šumé
in rosice
pršé
brez konca v broneno kotanjo;
brezdanj je
ta vir,
šepetanje,
nemir,
brezkončna, kot misli so nanjo.

Pa blizi
ni cest,
ah, v Elizij
do zvezd
ne morete kaplje šumeče.
In sme
željé
do Angele
mojé
hitite zaman hrepeneče ...

Noč trudna
molči,
nezamudna
beži
čez mestni trg luna sanjava,
ki ruši
pokoj
moji duši
nocoj,
brezskrbno pa deklica spava.

OBČINA
ILIRSKA
BISTRICA

TIC
ILIRSKA
BISTRICA

GRAD PREM
POKOJSKI MUZEJ KOPER
KOPER REGIONAL MUSEUM

Tic Ilirska Bistrica

Gregorčičeva c. 2, 6250 Ilirska Bistrica
info@tic-ilbistrica.si

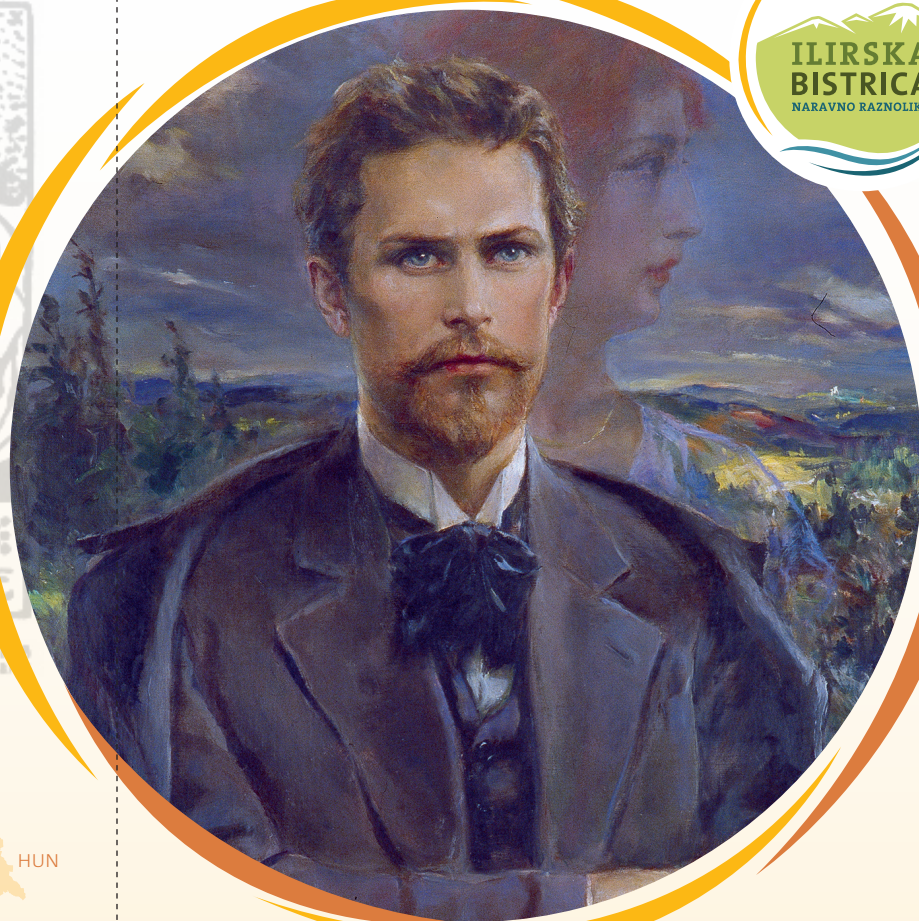
tel.: +386 5 99 66 278
GSM: +386 30 345 221
Grad Prem: +386 5 99 85 011

OB 130-LETNICI PESNIKOVEGA ROJSTVA
M. GASPARI ~ PNG IL. BISTRICA ~ 13. 12.

Izdal: TIC Ilirska Bistrica
Besedilo: Mateja Kakež
Fotografije: Fototeka Zeleni kras,
fotografija likovnega dela Ivan Vavpotič,
Portret Dragotina Ketteja, olje na platno,
ok. 1935. Delo hrani Dolenjski muzej Novo mesto.
Avtor fotografije: Uroš Kastelic
Produkcija: Markacija d.o.o.
Naklada: 2000 izvodov

Kettejera pot od Ilirske Bistrice do Prema

Dragotin Kette

Dragotin Kette je bil rojen na Premu v učiteljski družini. Oče Filip Kette je bil živahen in radoživ mož, velik narodnjak, pevec in organist, ki je Dragotina že v zgodnjem otroštvu uvajal v skrivnostne svetove narave in glasbe. Mati Ana Valenčič je bila po pričevanjih sodeč lepo, nežno in rahločutno bitje, tiha in vase zaprta, Filipovo pravo nasprotje. Umrla je za jetiko, ko je bil Dragotin star komaj štiri leta.

Središče Dragotinovega kulturnega in umetniškega življenja je bil njegov oče. V stiku z naravo, s preprostimi kmečkimi ljudmi in z izobraženci obenem je iz živahnega otroka rasel v krepkega, vedrega in samozvestnega mladeniča, odprtega za vse, kar se je godilo okoli njega. To je gradilo temelje vsem njegovim kasnejšim prizadevanjem po notranji skladnosti, kar je opazno zaznamovalo tudi njegovo poezijo.

Filip Kette je umrl leta 1891, ko je bilo Dragotinu 15 let in je obiskoval gimnazijo v Ljubljani. Njegov stric Janez Valenčič iz Trnovega je po očetovi smrti zanj plačeval šolnino, a mu je pomoč odrekel po objavi Dragotinovih satiričnih verzov o ljubljanskem škofu Missiu. Finančne težave so ga pregnale v Novo mesto, kjer je uspešno dokončal gimnazijo.

V Novem mestu se je zaljubil v hčerko okrajnega sodnika Angelo Smola, a mu ta ljubezni ni vračala. Neuslišana ljubezen do nje je bila navsezadnje tista, zaradi katere je napisal svoje najlepše ljubezenske pesmi. Četudi si je Kette želel nadaljevati študij na Dunaju kot njegova prijatelja Cankar in Župančič, je moral k vojakom v Trst. Kmalu je, tako kot starša, tudi sam zbolel za tuberkulozo.

Odpustili so ga kot nesposobnega za vojaško službo, odšel je v Ljubljano in našel zatočišče pri Murnu v stari Cukrarni; tam je leta 1899 umrl, star le 23 let.

Kettejeva pot

od Ilirske Bistrice do Prema

Kettejeva pot je spominska pešpot **posvečena** pesniku Dragotinu Ketteju, ki jo je ob **130. obletnici pesnikovega rojstva** – leta 2006 – **odprlo Društvo Kettejeva pot**.

Pot nas pelje iz **Ilirske Bistrice** do vasice **Prem** v osrčju Brkinov. Začne se ob spomeniku pesnika Dragotina Ketteja pred šolo, ki nosi njegovo ime, nadaljuje skozi Trnovo mimo stare ljudske šole in po Kettejevi ulici, kjer stojita rojstna hiša njegove matere in hiša, kjer je živel njegov stric **Janez Valenčič**. Iz mestnega primeža se izvijemo pri zaselku **Rečica**, kjer prečkamo most čez reko Reko, in se po asfaltirani cesti napotimo proti **Zarečju**.

Hodimo po **dolini Reke**, kjer čez potok Posrtev zavijemo desno in nadaljujemo pot do **Novakove domačije**. Tu si lahko po predhodni najavi ogledamo **Novakov mlin in črno kuhinjo z odprtim ognjiščem**. Pot se nato vzpne, pridemo na travnik in zavijemo levo v vas **Smrje**. Mimo cerkve nadaljujemo skozi vas do kapelice, kjer v križišču zapustimo asfalt in zavijemo levo. Med sadnim drevjem se precej strmo vzpnemo proti Premu. Tam nas dočakajo prečudovit razgled, cerkev Sv. Helene, **spominska soba Dragotina Ketteja** ter veličastni grad Prem.

S Prema se lahko spustimo k eni od turističnih kmetij in nadaljujemo pot nazaj proti mestu.

Podatki o Kettejevi poti

Dolžina poti: 9 km
Čas hoje: 3 do 4 ure
Zahtevnost: lahka
Vzpon: 174 m
Višinska razlika: 72 m
OŠ Dragotina Ketteja – 411 m
Novakov mlin – 395 m
Vas Smrje – 468 m
Vas Prem – 475 m

Ah, zapojte

»Ah, zapojte, zaigrajte
pesnico sladkó
na zabavo našo
z vajeno rokó!«

In zapel sem, zaigral sem
ljubim deklicam,
moji deklici predragi;
in biló jo sram.

Tak lepo, tak hrepeneče
drobne strune pele so;
tiho pesem deklice
razumele so.

»Ej, ej, zdaj pa vemo, vemo,«
so veselo vzklikale,
druga drugi so poredno
si z očmi mežikale.

»Ej, ej, zdaj pa vemo, vemo,
kaj se vedno brani le
v našo družbo, samotarka;
vgánile smo, vgánile!«

Ona pa je tam sedela,
orosile so solzé
njena lica zarudela;
meni tolklo je srce.

